

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izveniš nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Urednik „Jedinstva“ ubit v Zagrebu

Železniški delavec Sunić je včeraj ustrelil urednika Vlado Ristovića, ker je mislil, da je prišel v Zagreb umoriti Radića in Pribičevića, o katerih je v režimskem „Jedinstvu“ vedno pisal, da morata umreti

— Zagreb, 6. avgusta. V nedeljo ob 2. zjutraj je ustrelil v Zagrebu neki Josip Sunić, ključavničar državne železnice, urednika beograjskega režimskega lista „Jedinstvo“ Vlado Ristovića. Umor je posledica sramotne kampanje beograjskega „Jedinstva“, ki je pred krvavim dogodkom v Narodni skupščini 20. junija pozivalo k umoru Stepana Radića in Svetozarja Pribičevića. Ta zločinska kampanja ni prenehal na niti po krvavem dogodku v Narodni skupščini. „Jedinstvo“ je še nadalje pozivalo, naj se konča na kratko sedanja igra ter je večkrat grozilo, da bo kmalu padel tudi Svetozar Pribičević. Pisec teh člankov je bil Vladimir Ristović. Zakaj je prišel v Zagreb in ali je prišel sam, še ni popolnoma ugotovljeno.

V soboto okoli ene ponoči je prišel na vrt restavracije „Kolo“ ter prisel k mizi, pri kateri sta sedela še neka ženska in neki neznani moški. Delal se je sprva, kakor da jih ne pozna, očitno pa niso bili tako neznani med seboj, ker so bili prav kmalu v živahnem tišem razgovoru.

Ristović insultiran od omladin- cev

Nekoliko minut kasneje je prišlo nekaj hrvatskih omladincev na vrt. Naenkrat je eden izmed njih pristopil k Ristoviću in ga vprašal: »Kaj delate vi, Ristović, v Zagrebu?« Ristović je vstal in odvrnil: »Da, jaz sem Ristović, kaj je?«

Nastalo je prepiranje in nekdo je zaklical: »Udari po njem!« Res je nastal pretep: po kriku je bil priklican službojuči policijski stražnik. Ta je prišel braniti Ristovića, ki je porabil priliko in pobežnil v vrta. Za njim je pohitela cela skupina ljudi ter ga zasledovala preko trga Kralja Aleksandra, kjer se jim je zrušil. Četrta ure kasneje je prihitel neki človek ves okrvavljen do avtomobila, ki je stal pred kavarno »Korso«, vsedel vanj in zaklical šoferju: »Vozi hitro na kolodvor!« Nekaj ljudi, ki so ga opazili, so pozvali detektiva Frana Plantazarija, ki je begunca aretiral, nato pa v avtomobilu odpeljal v Petrinjsko ulico, kjer ga je predstavil v tamošnjem policijskem uradu službojučemu uradniku dr. Vasiljeviću.

Kako je bil izvršen umor

Izkazalo se je, da je ranjenec beograjski novinar Vladimir Ristović, ki je v soboto zjutraj dospel v Zagreb. Ker je bil ves krvav, je službojuči uradnik odredil, naj ga detektiv Plantazar odpelje v Zakladno bolnico, da ga zdravniki obvežejo, nato pa zopet pripelje na policijski urad. Tako se je tudi zgodilo. Ko so Ristovića obvezali v bolnici, ga je detektiv vodil nazaj proti Petrinjski ulici. Ko sta šla preko Jelačićevega trga, ni bilo tamkaj nikogar razen par zakasnelih pasantov, ki so hoteli domov.

V trenutku, ko sta Ristović in detektiv prišla pred trgovino Grivičić, pa je naenkrat prihitel k njima neki mladenič in naglo oddal sedem streliv na Ristovića. Ristović se je takoj zgrudil na tla in prav tako tudi detektiv težko ranjen. Nekoliko korakov dalje je padel še neki človek, ki je šel slučajno mimo. Takoj so prihiteli na mesto trije policaji, ki so ranjence z zbranimi pasanti prinesli v bolnico. Ristović pa je med tem že podlegel ranam.

Nek policaji, ki je videl atentatorja bežati proti Bakačevi ulici, ga je takoj pričel zasledovati. Atentator je pobežnil na dvorišče »Gradskega podruma«, od tam pa v poslopje samo. Policijski stražnik je hotel za njim ter ga zagledal v tretjem nadstropju. Zaklical mu je, naj dvigne roke ter naperil nani svoj revolver. Begunec se je takoj udal in dvignil roke kvišku. Pri preiskavi njegove obleke stražnik ni našel revolverja, toda aretiranec je sam povedal, da je odvrnil orožje pri vходу na dvorišče.

Izpovedi atentatorja

Pripeljan pred službojučega policijskega uradnika, je aretiranec izpovedal, da se zove Josip Sunić, rojen leta 1905 v Vrpolju, da je nameščen pot ključavničarski pomočnik pri direkciji državnih železnic ter zaposlen sedaj pri zgradbi mosta v Jasenovcu.

Na vprašanje službojučega policijskega uradnika dr. Vasiljevića, zakaj je streljal, je odgovoril Sunić: »Kot Hrvat in rodoljub sem bil revoltiran, ko sem vsak dan čital Ristovićeve grožnje, da bo ubil Radića in Pribičevića. Poznam Ristovića že dve leti. V „Jedinstvu“ je odkrito pozival k umoru in zato sem se odločil, da ga kaznujem. Zavedam se svojega dejanja.«

Nadalje je atentator izjavil, da obžaluje, da je ranil detektiva in onega pasanta, ker je streljal samo v Ristovića. Streljal je iz avtomatske pištole kalibra 7 mm iz bližine 5 korakov. Videl je Ristovića v Kolu in se takoj spomnil, da je prišel v Zagreb izvršiti atentat na Pribičevića, kakor je v „Jedinstvu“ napovedoval, ali aranžiral tak atentat.

Ristovićevo bivanje v Zagrebu

Ristović je izpovedal na policijski uradniku dr. Vasiljeviću, da samo potuje skozi Zagreb. Imel je pri sebi 620 Din in novinarsko legitimacijo. Iz Beograda je odpotoval v petek zvečer ter dospel v Zagreb v soboto zjutraj. Toda že okoli pol 9. v soboto zjutraj so ga videli stati pred hotelom, kjer je izpregovoril par besed z nekim človekom. Ta človek je takoj nato prijelj policiji, da je Ristović v Zagrebu. Policija ga je pričela iskati, ker pa se ni prijavil, ga niso mogli najti. Policija je dognala, da je Ristović odpotoval iz Beograda namenjen baje na Sušak, nadalje, da je na kolodvoru izročil svojo prtljago v garderobi, da se je v soboto v družbi neke ženske dvakrat vrnil na kolodvor ter vsakokrat vzel iz svojega kovčka neke manjše, toda težke predmete, ki jih je skrbno vtaknil v svojo aktovko. Po opisu je bila z njim ista ženska, ki je sedela zvečer poleg njega v restavraciji Kola. Policija išče sedaj ljudi, ki so prišli v Zagreb v stike z umorjenim Ristovićem, da pojasni, kaj je pravzaprav delal Ristović v Zagrebu.

Izjave ranjenega detektiva

Ranjene detektiva Plantazarija sta zadeli dve krogli v levo roko, od katerih ga je ena oprasnila po trebuhu. Ena krogla ga je zadela v prsa pod levo bradavico ter prodrla proti pazduhi. Dasi je težje ranjen, vendar pričakuje, da bo v 2—3 tednih okreval. Ranjeni detektiv pripoveduje, da je opozorjen pred kavarno »Corso« zagledal okrvavljenega moža pred avtomobilom, ki so ga zadrževali, da bi se ne odpeljal. Smatral je, da je povzročil kak izged in da ga je zato odpeljal z avtomobilom na policijo. Ko ga je pozneje spremljal v bolnico, ga je vprašal, zakaj je šel v restavracijo »Kolo«, ko vendar ve, kaj je pisal. Odgovoril mu je:

»Ah kaj, banda! Ne bojim se nikogar. Kar sem pisal ne obžalujem. Še bom pisal in kaj mi kdo more.«

Ko so padli na Jelačičevem trgu strelji, se je Ristović molče zgrudil in je bil bržkone takoj mrtev. Tudi napadalec ni črnil niti besede, temveč je samo oddal sedem streliv naglo drugega za drugim ter pobežnil.

Drugi ranjenec je privatni uradnik Andrija Matišić, rojen l. 1898. v Travniku, ki se je vračal okoli dveh ponoči po Jelačičevem trgu domov.

Obdukcija trupa

Včeraj popoldne je bila izvršena obdukcija ustreljenega Ristovića ter je bilo ugotovljeno, da mu je epa krogla prebila hrbtenico ter izstopila spredaj na desni strani prsi. Druga krogla je prodrla skozi desno lopatico, poškodo-

vala kost, šla mimo srca ter izstopila spredaj poleg leve pazduhe. Tudi na glavi je dobil poškodbe. Smrt je nastopila takoj.

Ristovićeve preteklosti

Vladimir Ristović je bil rojen l. 1892. v Šabcu, kjer je dovršil 4 razrede gimnazije. Maturiral je v Beogradu. Študiral je pravo v Parizu, toda študija ni dovršil. Najprej je pisal v »Slobodni Reči«, ko jo je izdal znan srbijanski komunist Moše Pijada. Ko je bil odslovljen od »Slobodne Reči«, je opustil komunistične ideje in začel sodelovati v »Balkanu«. Ko je propadel ta list, je Ristović z nekim Stankovićem ponovno začel izdajati »Balkan«, ki je v kratkem času propadel. Radi znanega pisanja v »Jedinstvu«, ki ga je začel izdajati pred dvema mesecema in v katerem je ponovno zahteval umor opozicijskih voditeljev, je bil predložen UJN predlog beograjske sekcije, naj se izključi iz udruženja, kar se pa po statutih ni moglo storiti brez odločitve častnega sodišča, ki o njegovi stvari še ni končno sklepalo.

Kako je Ristović hujskal

Ko se je po Zagrebu razširila vest o uboju Vladimirja Ristovića, so se ljudje začudeno vpraševali, kaj je iskal v Zagrebu. Ristović je pred par dnevi napisal v svojem listu »Jedinstvo« pod naslovom »Grob ali rob« naslednji članek:

»Zdi se, da je Stepan Radić zopet na smrtni postelji po zaslugi svojega nervoznega naslednika prestola Svetozarja Pribičevića. Mnenje mnogih je, ki Radića ne sovražijo, da bi bilo zanj najbolje, ako bi umrl na kakršenkoli način, vendar pa ne toliko umazan in bešen, kolikor bi bil nesramen in žalosten, če bi ostal živ. Z avtentične strani smo doznali, da je Stepan Radić povzročil toliko zločinskih dejanj napram državi še pred svojimi izjavami o personalni uniji in koketiranju z Madžarsko, da bo že te dni, čeprav je težko bolan, postavljen pred sodišče in zaprt. Isto tako se čuje od kompetentnih strani, da se bo tudi napram celni bandi KDK uporabil v polni strogosti zakon o zaščiti države in da se bo že te dni začelo zasliševanje vseh njihovih poslancev, ali se strinjajo z akcijo Stepana Radića po razcepitvi države.«

Kaj je snoval Ristović?

Za tako pisanje ni bilo za Ristovića nobenih zakonskih posledic, kakor da bi tiskovni zakon sploh n obstojal.

Zato je upravičeno vprašanje, kaj je iskal v Zagrebu človek, ki je to pisal. Potovati je baje nameraval na Sušak, kakor je izjavil na policiji. Toda nekemu novinarju je dejal, da ostane tri dni v Zagrebu ter je celo pripomnil: Prišel sem v Zagreb, da okrenem smer svoji politiki. Če mi dajo tukaj denar, jim morem izročiti dragocene dokumente.

Nadalje so ga videli v družbi sumljivih ljudi, ki še doslej niso smatrali za primerne, da bi se prijavili policiji. V restavraciji »Kolo« je sedel skupno z neko damo in nekim moškim in ko je publika zahtevala od njiju, naj se legitimirata, sta izjavila, da nimata nobenih zvez z Ristovićem. Toda ves čas so se tiho pomenkovali, tako da je izključeno, da bi se ne poznali.

Truplo umorjenega Ristovića bo prepe-ljano v Beograd.

Odmev v Beogradu

Beograd, 6. avgusta. Beograjski tisk, zlasti pa »Vreme« in »Politika« poročata obširno o umoru Ristovića v Zagrebu ter povdarjajo, da obsojajo ta umor ne samo v Beogradu, marveč tudi v Zagrebu. V ostalem pa pripisujejo krivdo Ristoviću samemu, češ da je moral naprej vedeti, da bodo smatrali Hrvati njegov prihod v Zagreb za izzivanje in nevarnost. »Politika« poroča, da je njen zagrebški poročevalec nagovarjal Ristovića, naj čimprej izgine iz Zagreba, na kar pa mu je Ristović odvrnil: »Jaz sem star anarhist in pristaša teorije političnih umorov.« Tudi novinar Trvdorek je prigovarjal Ristoviću v restavraciji »Kolo«, naj se skrije, ker pa Ristović ni hotel storiti.

Minister Grol je izjavil na včerajšnjem vinarjevu, ali bo imel ta umor kakšen vpliv na politično situacijo.

njkaki zvezi s politiko. Sem proti vsakemu brutalnemu dejanju. Žalostno je, da je Ristović stal na čelu lista, ki je pisal tako, da je vzbujal ogorčenje ne samo pri opoziciji, marveč tudi v vladnih krogih. Njegova pot v Zagreb je bila izzivanje. Atentat sam pa ne more vplivati na politično situacijo, ker je to zločin posameznega človeka, ne pa celega

naroda, pravtako kakor je zločin 20. junija zločin posameznega človeka, ne pa celega srb-skega naroda.

Policija je danes pregledala stanovanje ubitega Ristovića ter popisala njegovo zapuščino. V zvezi s tem umorom so bile v Beogradu aretirane tri osebe, v Zagrebu pa šest.

Radićeva bolezen povzroča vedno večje skrbi

Z Dunaja je bil pozvan nov zdravnik-specijalist. — Alarmantne vesti v Beogradu in po nekaterih drugih mestih.

— Zagreb, 6. avgusta. Zdravnika dr. Radonič in dr. Ivančević se stalno mudita pri bolnem St. Radiću, kateremu je danes zopet nekoliko bolje. Zdravniki so izdali bulletin, v katerem opisujejo ves razvoj bolezni s posebnim ozirom na njegovo izpremenljivo temperaturo. Zdravniki priznavajo možnost komplikacij in je bil zato danes pozvan v Dunaja specialist dr. Wengbacher, ki dospe nocoj v Zagreb. Zdravniki ugotavljajo, da je trenutna faza Radićeve bolezni nekoliko ugodnejša. Snoči je bilo Radiću precej slabo. Do 11. zvečer

je bil zelo vznemirljen, po injekciji pa je zaspal. V Beogradu, Sarajevu in drugod v provinci so se že razširile vesti, da je Stepan Radić umrl, kar pa je bilo takoj demantirano.

— Beograd, 6. avgusta. O stanju Stepana Radića so razširjene zelo alarmantne vesti. Danes popoldne se je govorilo, da je Stepan Radić že v agoniji. »Politika« poroča, da so bili pozvani zdravniški specialisti z Dunaja in Monakovega ter se njihov prihod pričakuje za danes zvečer.

Viharna seja okrnjene Narodne skupščine

Vladna večina bi se rada maščevala nad poslanci KDK z odvzemom dnevnice. — Predložene nove mednarodne konvencije. Zemljoradnike pošiljajo v Zagreb. — Zopetni burni spopadi

Beograd, 6. avgusta. Današnja seja Narodne skupščine je bila zopet zelo viharna ter jo je moral predsedujoči ponovno prekiniti. Pokazala pa je jasno, da se hoče Korošev režim posluževati enakih metod, kakor so se uveljavile v Narodni skupščini pred 20. junijem in ki so dovele do sedanjega stanja v državi. Z brskiranjem vseh predlogov in zahtev opozicije skuša vlada in njena večina izzvati tudi zemljoradnike iz Narodne skupščine. Na današnji seja so se nekateri vladni poslanci povzpeli celo tako daleč, da so javno v skupščini pozvali zemljoradnike, naj gredo v Zagreb, češ, da je tam mesto za nje. Razpravljali o svoječasni predlogih KDK pa se je vladna večina izognila na ta način, da jih je proglasila za zastarele in motivirala njihovo odstavitev z dnevnega reda s tem, da predlagatelji niso navzoči. V vsem postopanju vlade in njene večine pa se vidi tendenca še nadalje izzivati opozicijo, da bi tako morda dobila povod za izvajanje ostrejših ukrepov v doseg svojega cilja, ki postaja vedno očitnejši.

Poslancem KDK hočejo odvzeti dnevnice

Seja, ki je bila sklicana za 10. je pričela šele ob 10.40, a se takrat je bilo v dvorani navzočih tako malo število poslancev, da je bil kvorum skrajno dvomljiv. Atmosfera je bila že od vsega početka zelo napeta. Med demokrati in zemljoradniki je že pred pričetkom seja prišlo do ostrih spopadov, ki so se tekom seja še stopnjevali. Po prečitavanju zapisnika je zahteval besedo radikal Milan Milutinović, ki je zahteval, naj se vsem poslancem, ki »ne delajo«, odvzamejo dnevnice. Ta predlog so napovedovali v vladnih krogih že več dni. Predlog gre za tem, da se odvzamejo dnevnice poslancem KDK. Predlog je izzval pri vladnih poslancih, zlasti pri klerikalnih veliko odobravanje, pri zemljoradnikih pa najodločnejši odpor. Zemljoradniki so klicali vladni večini:

»Vi hočete vzeti dnevnice onim, ki jih je izvolil narod, da zanj delajo, a vi jih ubijate!«

Milutinović: »Ne moremo jim dati dnevnice za to, da se izprchajajo po Zagrebu!«

»Moj stoli so iti v Zagreb, ker tu niso več varni. Saraj se celo v Nar. skupščini streljali na nje in jih tako pregnali!«

Milutinović je nato med neprestanim prekanjanjem utemeljeval svoj predlog s potrebo štedenja, češ, da bo Narodna skupščina na ta način prihranila nad 1 milijon Din. Ta denar naj bi se poklonil Rdečemu križu.

Ceda Kokanović: »Odvzemite raje ministrom to, kar so nakradli, pa boste imeli dovolj za vse invalide, ki jih pustite sedaj stradati!«

Tudi ministri ne prihajajo k se- jam

Zemljoradnik Voja Lazić je govoril o zapisniku grajal postopanje vlade in zahteval, naj se v zapisniku ugotovi, da tudi ministri Koroševce vlade ne prihajajo k sejam in brskirajo Narodno skupščino. Predsednik je to odklonil, kar je izzvalo v skupščinski dvorani nov vihar.

Klerikalec Bedjanec je kot tajnik odobral predlog poslanca Milutinovića glede odvzema dnevnice poslancem KDK ter ga pozval, naj stavi tozadevno poseben predlog, ker ne more rešiti v zvezi z zapisnikom. Vladna večina zapisnik odobrila.

Razni predlogi

Predsednik je poročal o raznih predlogih, prošnjah in pritožbah, ki jih je sprejelo predsedstvo Narodne skupščine. Med drugimi je predložil odbor za netuntske konvencije svoje poročilo, ki bo prišlo v kratkem na dnevni red v svrhu končne ratifikacije netuntskih konvencij. Zunanji minister je predložil v ratifikacijo konvencije, sklenjene s Poljsko in Grčijo ter trgovinsko pogodbo z Grčijo. Narodna skupščina je sprejela zahtevano najnost.

Radi hrupa prekinjena seja

Nato bi morali priti v razpravo predlogi in resolucije, ki jih je še pred 20. junijem vložila KDK. Predsedujoči podpredsednik Kujućević pa je hotel te predloge staviti kratkomašo z dnevnega reda, češ da o njih ni mogoče razpravljati, ker predlagatelji niso navzoči. Temu naziranj predsedujočega je ugovarjal zemljoradnik Voja Lazić, ki je navedel številne slučaje, ko so se vsrše razprave v odsotnosti predlagateljev. Kujućević je vztrajal pri svojem stališču ter je posl. Lazića radi očitke, da krši poslovnik, kaznoval s pismenim opomnom. Posl. Lazić in Tupanjanli sta ogorčena planila proti predsednikovim mišljam proti kršitvi poslovnika. Radikal V. Lazić je bil slišati zemljoradnika Vujića: »Vi delate z enakimi metodami kakor p. ed 20. junijem.« V dvorani je nastalo zopet ogorčenje prekanje, tako da je predsednik seja končno prekinil.

Tudi med odmorom so se prepiri nadaljevali in seja je bila vse do konca vedno viharnejša. Po zopetni otvoritvi se je zemljoradnik Voja Lazić ponovno protisiral proti kršitvi poslovnika. Radikal V. Lazić pa mu je zaklical: »Pojdite v Zagreb, tam je mesto za vas.«

Kokanović: »Vam bi to blo seveda všeč, toda mi nečemo amputacije in bomo vas vse obtožili kot veleizdajalce.«

Skupščina brez kvoruma

Večina vladnih poslancev je med tem začela odhajati k obedu, radi česar so zemljoradniki zahtevali prozivko. Ker ni bila navzoča niti polovica vladnih poslancev, je predsednik seja ponovno prekinil, da so jih mogli pozvati v dvorano.

Po izvršeni prozivki se je nadaljevala debata o kršitvi poslovnika, ki je trajala vse do ene, ko je predsedujoči seja zaključil in napovedal nadaljevanje za popoldne ob 17. Kakor izgleda, Narodna skupščina danes sploh ne bo prišla na dnevni red, tako da bo razprava o vladni deklaraciji odgodena do jutra.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 0—22.85, Berlin 13.561 do 13.591 (13.576), Bruselj 0—7.9205, Budimpešta 0—9.9234, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 8.015—8.045 (8.03), London 276.0—276.8 (276.4), Newyork 56.83—57.03 (56.93), Pariz 221.57—223.57 (222.57), Praga 168.26—169.06 (168.66), Trst 296.5—298.5 (297.5).

Inozemske borze

Curih, 6. avgusta. Zagreb 9.13, Dunaj 73.80, Berlin 123.85, Milan 27.17, London 25.21875, Pariz 20.395, Praga 15.39, Newyork 519.50, Budimpešta 90.45.

Katastrofalen požar na Notranjskem

Včeraj popoldne je požar uničil vas Gorenje jezero pri Cerknici. — Zgorelo je 34 hiš z vsemi pripadajočimi gospodarskimi poslopji. — Pretresljivi prizori med požarom. — Milijunska škoda

Včeraj popoldne okrog 17.15 ure je izbruhnil v vasi Gorenje jezero, ali kakor pravijo po domače Vrh jezero, ob Cerknici katastrofalen požar, ki je v nekaj minutah zavzel ogromne, katastrofalne dimenzije. Zgorela je razen štirih poslopij vsa vas. Ljudstvo je popolnoma brez glave in obupuje, ker je v nekaj urah prišlo ob vse imetje in premoženje.

O katastrofalnem požaru smo doslej mogli izvedeti sledeče podrobnosti:

Včeraj popoldne okrog 17.15 ure je nemadoma zavil veliko vas Gorenje jezero pri Grahovem ob Cerknici katastrofalen požar. Ker je bila včeraj lepa, vroča in solnčna nedelja, večine prebivalcev ni bilo doma. Radi večerenske suše pa se je požar širil z grozno naglico in je kljub takojšnji pomoči okoliških gasilniških društev kmalu objel vso vas.

Goreti je pričelo pri Tomaževem skednju, kakor se pravi po domače. Dosledaj se ni ugotovljeno, na kakšen način je ogenj nastal, obstojata pa dve verziji in sicer pravi prva, da je ogenj nastal najbrže radi cigaretnega ogorka, ki ga je nekdo vrzel na bližnji travnik, kjer je bilo seno zloženo v kopice. Seno se je baje kmalu vnelo, kar pa je opazil neki v bližini se nahajajoči vaščan, ki je skušal plamen s škafom vode ugasiti. Ko pa je izlil vodo na kopico, je švignil iz nje plamen proti slamo kriti stregli v neposredni bližini nahajajočega se Tomaževemu skednju in jo zažgal. Druga verzija pa tolnači nastanek požara tako, da so se igrali vaški otroci pred omenjenim skednjem z vžgalicami, ki so jih prižigali v zabavo. Pri tem neopredvidnem početju je glavica vžgalice odletela v skednju naloženo žito in tako povzročila ogenj.

Po izkazu ljudskega štetja iz leta 1920 je štela vas 33 hiš in 162 prebivalcev. V zadnjih letih je bilo postavljenih nekaj novih hiš tako, da je štela vas pred včerajšnjim požarom kakih 40 hiš, seveda z nešteti gospodarskimi poslopji.

Prve vesti o žrtvah požara so bile naravnost pretresljive. Govorilo se je, da je zgorelo tudi nekaj otrok, pozneje se je pa izkazalo, da to ne odgovarja resnici. Požar je v petih desetih minutah objel vso vas in je bila vsaka rešitev izključena. Poslopja so bila po večini večini krita s slamo, kar je ogenj seveda v glavni meri pospeševalo, zlasti pa se z ozirom na to, da zadnje tedne ni padlo niti kapljice dežja in je bilo vse razsušeno do skrajnosti. Na pomoč so takoj prihiteli okoliška gasilna društva iz Grahovega, Cerknice, Zirovnice, Loža, Starega trga, Dolenjega jezera in Nove vasi. Toda ves napor in vse prizadevanje požar niso mogli ugasiti ali vsaj omejiti je ostalo brezuspešno.

Zgorela je do tak skoraj vsa vas, vsega skupaj 34 hiš z vsemi pripadajočimi gospodarskimi poslopji, skednji, hlevi, kozolci itd. Rešiti je bilo mogoče le staro in novo šolo in pa tri hiše, pri katerih pravijo po domače pri Urehu, Avsecu in pri Mežnarju. K sreči se je nahajala goveja vina na paši izven vasi, zgorelo pa je pre-

cej prešičev in malone vsa perutnina. Ogenj je uničil vse poljske prideleke, ki so jih vaščani ravno v soboto spravili na svoje domove. Ker v tamkajšnjih krajih ljudje nimajo veliko kozolcev, vse žito in ostale poljske prideleke takoj, ko jih požanjejo in pospravijo, odpeljejo domov na skednje. Tako so tudi nesrečni prebivalci Gorenjega jezera vse žito, ki je ravno letos kljub sušni izredno dobro obrodilo, že do pretekle sobote spravili domov, kjer so ga hoteli ta teden omlatiti.

Ošivčevim požara so se nudili grozni pretresljivi prizori. Ljudje so hoteli v goreče hiše in skušali rešiti vsaj del svojega imetja, kar se jim je pa le deloma posrežilo. Pri reševanju se je več posestnikov močno opeklo, tako sta se neka zakonska mož in žena tako zelo opekla, da ju je bilo groza pogledati. Njihova obrazca, roke in noge so izgledali kot ena sama odprta rana. Odrasel posestnikov sin, pri hiši se pravi po domače pri Mekavču, je iz neke hiše s skrajnim naporom in s smrtno nevarnostjo rešil v zadnjem trenutku še onesveščeno, po vsem telesu smrtno nevarno opečeno domačo hčer. Jedva jo je prinesel iz goreče hiše na prosto, že je v naslednjem trenutku zgrmelo hišno ogrodje v en sam ogromen kup gorečega travnika.

Gasenje je bilo radi pomanjkanja vode, kot rečeno, zelo oteženo. Gasilci so morali kljub številnim brzgalnam in drugemu modernemu gasilnemu orodju molče gledati, kako pogubni plamen požira cvečice, prijazno vas, poslopje za poslopjem. Edina voda, ki so jo mogli dobiti, se je nahajala v vodnjaku kraj nove šole. Toda tudi ta je kmalu usahnila. Napeljali so sicer cevi do nad kilometer oddaljenega požarnika Tržana, toda kaj je bilo to za tak ogromen požar. Kot kapljica vode v morje.

Od vse poljskih pridelekov je bilo mogoče rešiti le en sam voz, vse ostalo je požrl v nekaj urah ogenj. Škode še ni mogoče niti približno preccimti, znaša pa več milijonov. Ogenj so močno pospeševala še razne druge okolnosti. Tamkajšnji trgovec Debeljak je pred dnevi prejel večje količine speccirkega blaga, med drugim tudi sod petroleja, 3 sode masti itd. To je bilo seveda kot nalašč za ogenj, ki se je še z večjo naglico širil.

Panika, ki je vladala med vaškim prebivalstvom med požarom, je bila naravnost nepopisna. Človek ne more najti primernih besed, da bi opisal te strašne prizore. Požar se je potem velikih ogorkov, ki jih je močan veter raznašal daleč naokoli, razširil tudi na polje. Ogenj je bil omejen šele okrog 4. ure, sem pa tja se je pokazal iz kupov pepela tudi še manjši plamen. Nočno deževje in tekmo dopoldne pa je zadnje ostanke požara temeljito pogasil.

Vas Gornje jezero je zadela slična nesreča že leta 1917, ko je zgorela dobra tretjina vasi. Že tedaj so mislili vaščani na to, kako bi se kar najbolje mogli zavarovati proti eventualnemu zopetnemu požaru. Toda nesreča nikdar ne počiva. In tako jih je tudi včeraj popoldne radi neprestane suše prehitela. Ubogo prebivalstvo ne ve, kaj bi počelo in kam bi se obrnilo. Takojšnja izdatna pomoč države in oblastnega odbora je nujno potrebna.

bratske vzajemnosti. Vsi malenkostni spori so se še takoj pri mizi poravnali in se je obnovljeno staro prijateljstvo takoj zalilo z novo, navdušenje in ljubezen vzbujajočo mero dolenja. Posledice splošnega rajanja in popivanja so čutili zlasti zaspani Ljub-

Beograjsko klico je treba pogoditi v žep!

Sodba zagrebških gospodarskih krogov o beograjski hegemonistični klici. — Za denar je korumpirana beograjska klika pripravljena izdati tudi najvišje interese države. — Zato jo je treba udariti tam, kjer jo najbolj boli

K pisanju beograjske radikalke »Samouprave«, da more biti ravnopravnost le državljanska in politična, t. j. da so na eni strani vsi državljani pred zakonom enaki in da imajo na drugi strani enake politične pravice, vprašuje zagrebški »Jugoslovanski Lloyd«, kaj je potem z ravnopravnostjo pri Narodni banki, pri državnih dobavah, pri koncesijah, pri upravi monopolov, v finančah, v diplomaciji in drugod. Tu namreč ni prečnanov in tu oni niso ravnopravni, kajti vse, kar nosi oblast in denar, je rezervirano za Beograd in Srbijo. List povdarja, da se mora izvesti odločna borba proti hegemoniji, proti eksploataciji in neenakosti, zakaj tega, proti čemu se upiramo, niso krivi zakoni, ustava, država, edinstvo in narod v Srbiji, temveč brezprimerno drzna amoralna, korumpirana in do ogabnosti grabežljiva beograjska klika, ki ji ni ničesar sveto in ki je v stanju ubijati ljudi in vladarje, uničevati vrednosti ter uničiti tudi državo samo, ako to njej in njenim interesom konvema.

Tej klici je denar vse. Ko se bori za oblast, se bori za denar. Ko se trka na prsa in kriči o patriotizmu, srbstvu, jugoslovenstvu, kajmakčlanu in preliti krvi, dela ta klika prave denarne kupčije. Kadar se ta klika zgraža ali pa se dela hladnokrvno, kadar iz plačanih rok strelja in ubija, kadar obžaluje in grozi, je zopet vmes denar. Kadar dela eksperimente z nevtralnimi koalicijskimi, koncentracijskimi ali Keroševimi vlado, napravljata ta klika zopet neko denarno transakcijo. Kadar se dviga proti komu ali čemu hrup, preneha takoj, ko se za kliko pojavi denar. Kadar se govori o edinstvu, amputaciji in zunanjih nevarnostih, je zopet za kliko denar vmes. Kadar se toži o lakoti v državi, pomeni to, da je nekemu izmed klike zopet potrebno, da je zlučnik denar. Kadar se govori o posojilu, o železnicih, o telefonskih kablilih, je zopet glavno vprašanje, koliko bo kak član te klike zaslužil.

Klika da vse za denar in vse ji je razumljivo in dopustno, kadar gre za denar. Ako kak član klike, ki je že pred leti hodil z raztrganimi komolci, postane minister ter si pridobi v par mesecih težke milijone, ni to nič posebnega. Državni novici so last državljana, minister pa je največji državljani in »dvigniti denar«, ni greh. Ako pade na kakega klikeškega funkcionarja sum zaradi vohunstva, ni to nič hudega. Dvignil je pač denar in kaj se mu more. Ako kak ministerski sin, brat, sorodnik ali kompanjon izrablja ministersko oblast, je to malenkost. Glavno je, da si je nabral denarja. Ako se vrše pogajanja s kako

ljancani, stanovalci hiš na prometnejših ulicah, kjer je vladalo okrog polnoči tako vrvenje, kričanje in debatanje, da ni bilo mogoče spati. Veseljakom, ki se vračajo pozno ponoči v mesto, bi v imenu prizadetih priporočali malo več obzornosti.

drugo državo, takoj prične klika ustvarjati nekatere kompozicije za eksploatacijo pogajanj in njihovih uspehov, ki naj prinesejo denar. Skratka, karkoli dela ta vladujoča klika, povsod ji gre samo za to, da pride s pomočjo oblasti do denarja po besedah onega radikalkega politika, ki je dejal: »Držali bomo za vsako ceno oblast, dokler tudi zadnje radikalno dete ne postane — milijonar.«

Vsa beograjska klika ve dobro, da naša država ne obstoji samo po lastni volji, temveč, da to hočejo tudi neki drugi močnejši od nas, pa jih zato le malo boli glava zaradi države in njenega obstoja. Klika dobro ve, da se moremo med seboj poklati, da bo Evropa to registrirala le kot žalostno senzacijo in da se ne bo vmešavala v naše zadeve, dokler ne bodo motile njenih velikih računov. Zato se klika malo zmeni, kaj misli in piše kak Anglež, Švjecar ali Kitajec. Klika puste ravnodušno vsi sklepi in demonstracije, kadar se ne tičejo njenega žepa in položaja njenih poglavarjev, od katerih pada denar.

Sklepi, splošne izjave, jadikovanja, ogorčenja, predlogi, zborovanja, zastave, manifestacije in demonstracije ne pomenijo za kliko ničesar. Ona se vsemu cinčno smeje, ne ostane pa hladnokrvna in teško ji je, kadar se začne odgovarjati na vprašanja, in kakšnih sorodniških in poslovnih odnosih stoji nekateri ministri napram gotovim velikim zastopnikom čaršije.

Taka je torej beograjska politika in dokler se ne odstranijo ljudje, ki to politiko vodijo, bo ostalo vse na papirju in v besedah brez učinka. Za to se ta klika smeje zagrebški akciji za red, pravico in enakost. Razprava o teh vprašanjih in dobro organizirana kampanja med narodom in imozemstvom, ki bi zadela poglavarje beograjske klike in njihove žepa, bi imela večji uspeh kakor vsa patriotska ogorčenja, sklepi, predlogi in sklicevanja na interese države od hrvaške in prečanske strani. Nima smisla udarjati zaplотно kliko od spredaj in ji napovedovati, kaj hočemo in kaj bomo ukrenili. Klin se s klinom zbija in zato tudi mi uporabimo preizkušeno beograjsko orožje v politični borbi. Bodimo lovaki, brezobzirni in hladnokrvni, pa vzemimo za cilj beograjske poglavarje in njihove mošnje, zveze in interese. Ne sentimentalistični, jokav patriotizem in sklicevanje na pravico ter ogorčenje, temveč hladnokrvna brezobzirnost naj nas vodi v sedanjih in bodočih borbi za konsolidacijo naše v političnem smislu balkanske države.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Samomor odvetnika. — Mati po 17 letih našla sina. — Sedma smrtna obsodba v Prpičevem procesu. — Razbojnik ali junak

V petek zvečer je izvršil samomor znani subotički odvetnik dr. Milivoje Popović. Pokojni je bil rojen v Subotici l. 1885 kot sin zelo ugledne srbske rodbine. Po končani srednji šoli je študiral v Subotici in v Budimpešti. Kot odvetnik je aktivno posegel tudi v politično borbo in si je pridobil mnogo zaslug zlasti kot narodni delavec. Avstrijske in madžarske oblasti so ga preganjale. Po vojni je postal član demokratske stranke in je bil več let njen okrožni predsednik. Prvotno se je mislilo, da je umrl naravne smrti. Šele čez nekaj ur so se pojavili na trupu znaki zastrupljenja. Policija se je začela za zadevo zanimati in sodišče je na njeno prijavo odredilo obdukcijo. Še pred obdukcijo so pa našli pismo, katero je pisal pokojnik odvetniku dr. Strelickemu. V tem pismu pravi Popović, da se je zastrupil, ker je bil neozdravljivo bolan. Našli so tudi oporoko, ki jo je napisal že pred dvema tednoma, kar priča, da se je že delj časa ukvarjal s samomorilnimi nameni. Obdukcija je pa pokazala, da pokojni ni bil neozdravljivo bolan. Zato je uvedla policija preiskavo, da ugotovi pravi vzrok samomora.

Pred 17 leti je bival v Zemunu carinik Ivo Mirić, kateremu je žena porodila sinčka Slavka in hčerko Ano. Zakonca sta živela srečno in zadovoljno, dokler ju ni zadela težka nesreča. Spomladi l. 1911 je triletni Slavko nenadoma izginil. Deček se je igral kakor običajno pred hišo in se ni vrnil k roditeljem. Pozneje se je izkazalo, da so ga ukradli rumunski cigani. Med vojno je živl Slavko Mirić na Dunaju in je z nekim madžarskim trgovcem ustanovil trgovino. Po vojni sta se oba preselila v Hamburg in Slavko je moral služiti v nemški mornarici. Njegova sestra je vedela za bratovo tragedijo. Pred štirimi meseci se je seznanila v Zemunu z agentom neke velike tvornice tkanin iz Hamburga. — Kmalu se je Nemec v njo zaljubil in hotela sta se poročiti. Mati je bila s tem zadovoljna in agent je odpotoval v Hamburg, da uredi svoje posle in se vrne v Zemun, kjer naj bi se vršila poroka. V Hamburgu je pa nevarno zbolel in Ana se je odpeljala za njim.

V Hamburgu je stregla svojemu ženi, ki je kmalu okrevala. Slavko se je ta čas vrnil od vojakov in nekega dne je prišla v trgovino, kjer je služil, njegova sestra. Usoda je hotela, da je brat sestri prodajal obleke, ne da bi se poznala. Sestra je končno brata spoznala in brzojavila materi, da je Slavko živ in zdrav. Srečna mati je takoj odpotovala v Hamburg, da po 17 letih objame sina, o katerem je mislila, da je že davno mrtev.

V soboto popoldne je bila končana pred zagrebškim sodiščem obravnava proti članu Prpičeve tolpe Anti Jeleniću, o kateri smo že poročali. Državni pravdnik je zahteval smrtno obsodbo, ki jo je sodišče res izreklo. Jelenić je bil obsojen na smrt na večalih. Ko je predsednik prečital smrtno obsodbo, je Jelenić odprl usta, kakor da hoče zaklicati. Prebledel je in zajecjal: Slavko, gospoda, trpim in upam v Njegovo Veličanstvo. Zajecjal je še nekaj, česar pa ni bilo mogoče razumeti. Predsednik ga je pozval, naj se pomiri, da mu prečita utemeljitev smrtno obsodbe. V utemeljitvi je rečeno, da je Jelenić aktivno sodeloval pri štirih roparskih napadih, odnosno umorih. Ko je predsednik po prečitani obsodbi in utemeljitvi vprašal obtoženca, je Jelenić odgovoril, da ni. Zagovornik je prijavil ničnostno pritožbo. Tako je naraslo število na smrt obsojenih članov Prpičeve tolpe na sedem. Na smrt so bili obsojeni Prpić Mali, Ibrahim Krkić, Brdarić, Krmpotić, Smojver, Vrbanać in zdaj še Ante Jelenić.

V zaporih sodišča v Dolnjem Milavcu sedi že nad mesec dni v težkih okovih zloglasni razbojnik Ilija Golubović, o katerem pa nekateri menijo, da je nedolžen in da je celo zaslužen. O njegovih preteklostih krozi celo bajke. Milanovac je zapuščen kraj in zato ni čuda, da se zdaj niso ugotovili, kdo je pravzaprav ta Golubović. Med okupacijo je bil strah in trepet bolgarskih oblasti in l. 1918 je storil veliko uslugo francoski armadi, za kar je bil odlikovan. Francosko odlikovanje so mu pa izročili šele v ječi. Mož priro-

veduje, da je bil med vojno vojak in da se je boril proti avstrijskim četam. Pred vojno je bil baje zelo nesrečen, ker je imel sitno in leno ženo. Zena je bila tako malomarna in lena, da je nekega dne zapustila svoje dete in moža ter odšla neznanu kam. Ko se je mož vrnil, je našel dete na dvorišču v grobnem stanju. Prasič je odgriznil nesrečnemu otroku več prstov na rokah in ušesa. Nesrečno dekletce nosi zdaj oče tu v ječo kruh. Značilno za naše razmere je, da oblasti še zdaj točno ne vedo, ali imajo zaprtega telovaja ali junaka, dasi sedi Golubović v ječi že nad mesec dni.

Beleznica

KOLEDAD.

Ponedeljek, 6. avgusta 1928. Karoličani: Spremenjenje Gospodovo, Sikst II., Vlastica: pravoslavni, 24. julija: Hristina.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Elitni kino Matica: Panika (Harry Piel). Kino Ideal: Rivijera (Harry Liedke).

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg in Ramor, Miklošičeva cesta.

Sokol

Otvoritev sokolskega doma na Ježici

Sokolsko društvo na Ježici se je mlado, toda veliko in močno v ljubezni do sokolske ideje in nesebičnega sokolskega dela. Osnovano je bilo l. 1920 in je bilo do 1925. odsek Sokola v Ljubljani. Ob svoji petletnici se je osamosvojilo in včeraj — po osmih letih sokolskega dela je otvorilo svoje Sokolski dom. Le dotičnik, ki je v društvu, ki aktivno posega v sokolsko delo, more razumeti, koliko truda, požrtvovalnosti, idealizma in nesebičnosti je treba za tak sokolski uspeh, ki nam ga je pokazalo bratsko društvo na Ježici.

Dom je bil otvoren in izročil svojemu namenu včeraj pop. ob pol 3. iz Ljubljane je prikorakala godba Sokola I. z deputacijo bratov ljubljanskih sok družtev; z njimi so prišli tudi štirje bratje v bosanskih narodnih nošah od Sokolskega društva Novo Sarajevo. Prostor pred Sokolskim domom je bil poln Sokolov in domačega prebivalstva, dom sam vseh v zastavah in zelenju. Govoril je najprej predsednik gradbenega odseka brat Kregar, ki je izročil ključke doma družstvenemu starosti bratu I. Troštu; ta je imel lep sokolski govor, v katerem se je toplo zahvalil vsem, ki so pomagali društvu do lastne strehe. Ježica — postani vsa sokolska! Za njim so še govorili bratje: F. Juvaneč v imenu župe Ljubljana in sok. društva Ljubljana-matica; V. Svajger v imenu Sokola I.; ravnatelj Jug v imenu Zveze kulturnih društev in član sok. društva Novo Sarajevo brat Juvaneč. Navzoče Sokolstvo in občinstvo je govore vseh bratov navdušeno odbravalo. Godba je zasvirala himno in sokolsko koračnico, nakar smo si ogledali notranjost Sokolskega doma, ki je jako ljubka, lična, praktično urejena in bo popolnoma odgovarjala potrebam društva na Ježici. Manjši del telovadnice zavzema gledališki oder. — Sledila je lepa povorka po Ježici do gostilne pri »Štirnu«, kjer se je vršila na prostornem travniku javna telovadba. Nastopilo je 22 moške dečice z eno prosto vajo, 23 ženske dečice z dvema prostima vajama, 29. moškega naraščaja s štirimi prostimi vajami; člani (24) so izvajali skopljanske proste vaje, isto tudi članice (15), ženski naraščaj (20) pa lepe vaje s kiži. Jako dobro so nastopili moški naraščaj, članice in žen. naraščaj. Odlikovali so se tudi člani s skopljanskimi vajami. Ljubka je bila deca, ki je vsa radostna pokazala svojim mamicam in očkom, kaj se je naučila pri Sokolu. Tudi telovadba na orodju je nam vsem ugajala, samo videli smo, da hočejo n. pr. moški naraščajniki postati preveč hitro »sampionji« nekateri so delali vaje, ki še niso za njihova razvijajoča se telesa; je počasi in sistematično! — Po telovadbi se je razvila lepa in dostojna zabava. Vsa prireditelj je uspeva v moralnem in upamo tudi v gmojnem oziru prav dobro. Zdravo Sokol na Ježici, zdravo nova sokolska trdnjava!

Gospodarstvo

—g Licitacije in dobave. — Splošni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. avgusta ponudbe glede oddaje 100 komadov sparilnih cevi v popravilo. — Strojni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. avgusta ponudbe glede dobave 1000 kg stauferjeve masti, kalinega in varilnega praška ter salmijake; do 17. avgusta glede dobave medenih drogov, bakra, bakrenih in medenih cevi in vijakov. Direktija državnega rudnika v Brezi sprejem do 8. avgusta ponudbe glede dobave železov. Dne 17. avgusta se bo vršila pri komandi mesta Sušak, Murska Sobota in Dolnja Lendava oteralna licitacija glede dobave mesa, dne 13. avgusta pri komandi mesta v Murski Soboti, dne 16. avgusta pa pri komandi mesta na Sušaku in v Dolnji Lendavi glede dobave kruha. Dne 14. avgusta pri upravi smodnišnice v Kamniku glede dobave železov, leskovih obrobov, usnja, jermen, etiket, in envelop, papirnih vrečic, portland - cementa, ščetk, dekskrima, kaolina, meteli, oglja itd. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantno na vpogled. — Dne 17. avgusta se bo vršila pri gradbenem oddelku direktije državnih železnic v Ljubljani oteralna licitacija glede dobave 200.000 kg portlandcementa, 45.000 kg nekega apna in 43.000 komadov opeke. — Pogoj so na voogled pri omenjenem oddelku

Nedelja silne vročine in številnih prireditev

Včeraj je bil dan splošnega rajanja in popivanja. — Veselic in drugih prireditev že dolgo ni bilo toliko kakor včeraj

Včerajšnja nedelja je bila zopet vroča in solnčna, prav po želji naših izletnikov in kopalcev, pa tudi po se iskrenjši želji gostilničarjev in raznih društvenih prirediteljev odborov. Sicer se je hotelo sonce proti popoldnevu nekoliko kujati, na obzorju proti Gorenjskemu so se jeli polagoma kopičiti temnejši oblaki, toda močna sapa jih je kmalu razgнала in je vse popoldne poteklo v znamenju prave avgustovske vročine. Bregovi naših rek in potokov so zopet ozivil, povsod so se kopali naravnost gnetli, vendar pa kljub silnemu navalu ni prišlo do nesreč, niti o običajnem gaganju včeraj ni bilo slišati. Radi premizke vode se je včeraj marsikateri kopalec v Savi na nevidnih skalah občutno obotlkel, toda kaj to stori mladim, zdravja prekipavajučim ljudem. Če ne ostane v vodi najmanj noga ali roka, sploh ni vredno govoriti.

Ker je bila včerajšnja nedelja prva v mesecu, je razumljivo, da so razni prireditveni odbori in veselični odseki naših nešteti narodnih in humanitarnih društev kar tekmovali med seboj v aranžiranju velikih ljudskih veselic in svečanih spominjskih proslav. Že nekaj tednov so polnile kolone dnevnih vesti naših listov bolj ali manj posrečene reklame, notice. Toliko prireditev v enem samem dnevu in na tako malem, ozkem teritoriju, že dolgo ni bilo. Če pogledamo samo glavne, v večjem sloju prirejane veselice in svečanosti, vidimo, da so zabaveželjni Ljubljančani kljub silni gospodarski krizi in pomanjkanju denarja prihranili le še nekaj »kovačev« ali celo »metuljev« za včerajšnjo nedeljo. Kamorkoli si se pogledal, bodisi na Gorenjsko ali na Dolenjsko, bodisi proti notranjski strani, povsod je bila Ljubljana častno, številno in kar se da glasno zastopana.

Večje zabavne prireditve, jubilejne proslave in tako imenovane ljudske veselice so se vršile malone ob vseh postajah naših železniških prog. Najbolj agilni so bili, kakor je že običajno, gasilci. Gasilo se je, že

jo namreč, na njihovih veselih vrtnih prireditvah v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer se je ob enem vršila velika gasilska vaja, v Šmarju pri Grosupljem, v starem polzevem mestu Višnji gori, ki je ob enem slavila svojo 450letnico obstoja, itd. Sokolsko društvo na Ježici je otvorilo svoj novi Sokolski dom, na železniški prog med Kresnicami in Lazami je bila včeraj otvorjena nova železniška postaja Jevnica, kjer se je ob enem vršila dobro obiskana ljudska veselica, žišenska čitalnica je slavila svoje petdeseto leto plodonosnega in vsestranskega zaslužnega narodnega delovanja, na Glinah se je ob dobri kapljici in slastnem prigrizku ter ob poskočni godbi zabavalo delavstvo itd.

Da na vseh teh veselicah ni manjkalo razen godbe na pihala in harmonike tudi šaljive pošte in bogate srečelova, skoraj ne bi bilo treba omenjati. Kaj vse lahko pri takem srečelovu zadeneš, oziroma dobiš, je neverjetno. Nekdo je na višnjegorski veselici zadel tri zavitke mizarskih žebčev in pa precejšnjo škatlo ustnikov iz predvojne dobe, zakaj na njih ovitku so prilepljene etikete s ponosnim napisom »Česarsko kraljeva tobakarna N. N. v Ljubljani«. Staroslavnega polža sicer ni zadel, nekaj zgodovinskega je pa le bilo. Nekdo drugi pa kljub 20 kupljenim srečkam je ujel le velikansko opico. Tolaži se s tem, da ni bil edini, ki je imel to srečo ali nesrečo. Zanimivo je bilo poslušati naša podeželska dekleta v njihovi sodbi o veselici. Neka rdečelična Francka v svileni ruti je dejala razočarana napram svojim družbi, ko je s stotakom plačevala ceho treh šefa: nov: »Pa so rekli, da bo prišla kraljica in pa Pemci, zdaj je pa vse ena figa.« Toda tudi ona se je ob svojem mladem fantu in ob dobri dolenjski kapljici kmalu potolažila in krepka slovenska posem je zadonela preko priklanjajočih se smrekovih vrhov v nastajajočo noč.

Vse prireditve so potekle v najlepšem redu in v znamenju popolne in iskrene

Dnevne vesti.

— **Iz sodne službe.** Za kaznišniške višje paznike v moški kaznilnici v Mariboru so imenovani pazniki: Franc Stebih, Franc Butolen in Alojzij Longino, v prvo skupino zvanikov so pomaknjeni kaznišniška višja paznika Alojzij Vales in Josip Lubanšek ter pazniki Franc Razlag, Fran Butolen in Alojzij Longino v II. skupino zvanikov pa pazniki Ivan Golob, Josip Cvetko, Ivan Meško, Josip Knez in Štefan Potočnik, vsi v moški kaznilnici v Mariboru; vpokojen je višji pisarniški oficijal deželnega sodišča v Ljubljani Drago Frank.

— **Iz državne službe.** Premeščena sta profesor dvorazredne trgovske šole v Ljubljani Milan Gruden na trgovsko akademijo v Ljubljani in rečni mojster Ljudevit Jureš od oblastnega hidrotehničnega oddelka v Mariboru k hidrotehničnemu oddelku v Ptuj.

— **Jugoslavija proti priznanju sovjetske Rusije.** Zunanji minister dr. Marinković je izjavil zastopniku ruskega emigrantskega lista »Segodnja«, da naša vlada ne misli priznati sovjetske vlade de jure. Ker sovjetska Rusija ne priznava obveznosti carske Rusije, ne more biti niti govora o obnovitvi diplomatskih stikov. Pa tudi če bi Jugoslavija hotela priznati sovjetsko Rusijo kot povsem novo državo, bi nastalo vprašanje, kakšno stališče zavzema Rusija napram drugim državam. Ruska komunistična stranka v praksi ne priznava nobene vlade, ker skuša na vse načine strmolaviti režim v zapadni Evropi in uvesti diktaturo proletariata. Že zato Jugoslavija ne more priznati sovjetske Rusije.

— **Odlični ruski pisatelji v Beogradu.** Poročali smo že, da se bo vršil od 25. do 29. t. m. v Beogradu kongres ruskih književnikov, novinarjev in publicistov. Kongresa se udeležijo med drugimi odlični predstavniki ruske književnosti pisatelji Kuprin, Merežkovski, Bunjin, Čirikov, Nemirovič-Dančenko in Balmont. Mnogi odlični ruski pisatelji žive zdaj v inozemstvu kot emigranti. Največ jih je v Parizu, Londonu, Berlinu in Pragi. Mnogi ruski novinarji in publicisti se zdaj dopisniki velikih angleških in francoskih listov, eden je pa celo urednik »Matina«. Po kongresu priredijo udeleženci skupno turnejo po naši državi.

— **Srebrna poroka.** Na domu v Ormožu slavijo srebrno poroko v sredo, dne 8. avgusta t. l. predsednik podružnice Jugoslovanske Matice in višji davčni upravitelj v Ptuj, g. Ladislav Jerš s soprogo Stefanijo, učiteljico in predsednico ženske podružnice CMD v Ptuj. Vrlemu narodnemu paru iskreno čestitamo!

— **Konferenca o direktnem prometu med Evropo in Azijo.** 13. decembra se prične v Pragi mednarodna konferenca, na kateri se bo razpravljalo o direktnem blagovnem in potniškem prometu med Evropo in Azijo preko Sibirije. Konferenca se udeležijo zastopniki vseh interesiranih držav.

— **Letalske tekme Male antante.** V soboto so v vojaškem letalskem zavodu v Pragi tes dan tehtali jugoslovanska in češkoslovaška letala, kajti letalskih tekem se smejo udeležiti samo letala, ki imajo strogo določeno težo. Izmed jugoslovanskih letal je najtežje letalo Brewet št. 310 s pilotom majorjem Radovićem. To letalo tehta 2180 kilogramov. Najlažje je letalo tipa Fisir št. 2, ki tehta 1803 kg. Popoldne so se vršili poizkusni poleti na razdaljo 5 km.

— **Nalezljive bolezni v mariborski oblasti.** V mariborski oblasti je bilo od 15. do 21. julija 20 slučajev tifuznih bolezni, 3 griže, 53 škrlatinke, 22 ošpic, 3 davice, 13 duševnega kašlja, 6 šena, 4 krčevite odrevenosti in 1 vrančinega prisada.

— **Živalske kužne bolezni v mariborski oblasti.** 30. julija je bilo v mariborski oblasti 34 slučajev svinjske kuge, 7 vrančinega prisada, 7 svinjske rde čice, 1 smrkvosti in 1 stekline.

— **Stanje bolnikov v mariborski oblasti.** Stanje bolnikov v javnih in privatnih bolnicah, odnosno hiralnicah mariborske oblasti je bilo od 11. do 20. julija sledeče: ostanek prejšnjega meseca 1422, prirastek 590, tek, m. skupaj 2012, odpuščenih 543, umrlih 33, skupaj 576, ostalih 1436.

— **Za mrtve proglašeni.** Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve sledeči pogrešani: viničar v Hraščem vrhu Matija Ploj, mizarški pomočnik v Mariboru Josip Žličar, kolar v Murski Soboti Karel Makovec, poljedelec v Kovčevcih Franc Žok, posestnikov sin v Lipi Alojzij Smodiš, posestnik v Kučiči Peter Šinkec, posestnikov sin v Medribniku Anton Prašički in njegov brat Franc, posestnikov sin v Skokah Janez Pesek, posestnik v Salovcih Aleksander Lepoša, čevljar v Vareji Janez Merc, posestnik v Gomili Ivan Grubič, posestnik sin v Čimžaku Andrej Vučak, jeklarski delavec v Guštanju Matevž Praznik, posestnikov sin v Malih Dolencih Štefan Matuš in posestnik v Velikih Dolencih Karl Nemeš. Vsi so odšli začetkom svetovne vojne k vojakom in na bojišče, od koder se niso vrnili. Oklicni rok poteče 10. februarja 1929.

— **Izpememba imena Občinske hranilnice v Ljutomeru.** Veliki župan mariborske oblasti je odobril za Občinsko hranilnico v Ljutomeru dodatek k njenim pravilom, po katerem se imenuje hranilnica odslej: Mestna hranilnica v Ljutomeru.

— **Razpisano učno mesto.** Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani je razpisano učno mesto za nemščino v zvezi z italijanščino ali francoščino z nastopom v šolskem letu 1928-29. Za mesto se jemljejo v poštev kandidati z diplomskim izpitom filozofske fakultete. Prošnje, opremljene po čl. 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih, naj se naslovijo na ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu, vložijo pa najkasneje do 12. avgusta t. l. pri ravnateljsvu drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« št. 73 z dne 4. t. m. objavlja odločbo glede osrednje uprave za mere in dragocene lo-

vine v Beogradu, naredbo o prodajanju malodimnega lovskega smodnika in naredbo velikega župana mariborske oblasti, s katero se vračajo mestni občini ptujski oni posli politične stopnje 1. stopnje, ki so ji bili odvzeti z naredbo celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 7. julija 1920. ter prideljeni okrajnemu glavarstvu v Ptuj. Kot posebno prilogo ima »Uradni list« abecedno kazalo zakonov, kraljevskih uredb, naredb, pravilnikov, razpisov, važnejših razlogov in objav, priobčenih v »Uradnem listu« ljubljanske in mariborske oblasti od 3. januarja do vštete 30. junija 1928.

— **Protialkoholna propaganda med delavstvom.** Zagrebška Radniška abstinentna zajednica je začela izdajati list »Radniški antialkoholni pokret«, s katerim hoče propagirati trznost med delavstvom. Izšla je prva številka s pozivom na naročanje in podporo. Letna naročnina znaša 20 Din. Uredništvo in uprava sta v palači Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

— **Proslava 450-letnice Višnje gore.** Naše staro, prijazno mesto Višnja gora, ležeče na okroglem hribočku sredi zelene doline, je proslavilo včeraj 450. leto svojega obstoja na najsvečanejši način. Vse mesto je bilo okrašeno z zastavami, zelenjem in številnimi malji, k vsakemu vlakcu je prišlo sprejemati goste iz Ljubljane in bližnje višnjegorske okolice mešanstvo z gasilsko godbo na čelu. Že s kolodvorja je bilo opaziti na razvalinah Starega gradu visoko nad mestom veliko, rdečo slikano letnico »450«. Goste je pozdravljalo neprestano pokanje toplicev, ubrano zvonenje, vmes pa veselo vriskanje in godba. Popoldne po maši se je vršila pred občinsko pisarno spominška svečanost. Ker naročena slavnostnega govornika iz Ljubljane ni bilo, je oblastni poslanec Erjavce v daljšem govoru podal zanimivo zgodovino višnjegorskega mesta. Mesto hrani v svojem arhivu zanimive starinske spomine, tako listine o podelitvi mestnih pravic, stare cesarske pečate, slavno sodniško palico, bojno zastavo turških grofov itd. Goste so imeli priliko videti tudi slavnega polža, vsega obloženega z zlatom. Popoldne se je vršila na prijetni ravni sredi gozda kraj grajskih razvalin velika ljudska veselica, ki jo je priredilo tamonjsko gasilsko društvo. Proslava je vsestransko prav dobro uspeła.

— **Mlekarska industrija na ljubljani kmetijski razstavi.** »Ljubljana v jeseni« od 1. do 10. septembra 1928. Tudi ta panoga nastopi letos s svojimi izdelki, sirom, maslom in drugimi mlečnimi izdelki. To je tretji nastop za široko javnost po petdesetih letih, odkar jo je v Bohinju in s tem v Sloveniji vpeljal Švicar Hltz. Mlekarska razstava tvori odlede zase in bo urejena tudi popolna mlekarna. Razstavljeni sir in maslo bosta tudi ocenjena in premirana po kvaliteti z zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Poleg prodaje in gros se bo prodajalo tudi v malih količinah, da se obiskovalcem razstave nudijo prilika poskusiti mlečne izdelke naših mlekarn in sirom. Nad vse zanimiva razstava bo gotovo v splošno zadovoljstvo vseh obiskovalcev.

— **Vinska razstava v Ljubljani.** Na številna vprašanja sporočamo javnosti, da se tudi na letošnji pokrajinski razstavi vrši razstava izbranih buteljskih vin. Za poznavalce vina lepa prilika, da poskusijo res dobro, zlahko vinsko kapljico.

— **Potrdilo za znanjo vojnjo iz kopalnice in zdravilišča morajo vračajoči se gostje sami dati oskrbeti z žigom občine, oziroma kopalnice ali zdraviliške uprave, kjer so se kot letoviščarji ali bolniki mudili. Železniške postaje odslej takih potrdil ne bodo več izpolnjevale. Ako bi se domačin (stalen prebivalec) dotičnega kraja ob jadranski obali, oziroma kopalnice ali zdravilišča skušal okoristiti takega potrdila, bi se zoper njega postopalo po kazenskem zakonu. Oblika dotičnega potrdila je sledeča: Potrdilo o bivanju: G..., kateri(a) je dne... došla iz (železniška postaja)... s... (rodbinskim članom), je bival(a) z navedenimi osebam... dni v... Dne... 19... — Žig in podpis... občinske uprave ali zdraviliške uprave. — Potrdilo o bivanju na drugih krajih naj se napiše na hrbet tega potrdila. To potrdilo velja na povratku kot legitimacija za vojnjo za pol vozne cene za čas od 1. junija do 30. septembra, a za četrt cene za čas od 1. oktobra do 31. maja po odredbah št. 11. železniške tarife, del II., za prevoz potnikov prtljage in ekspressne robe. — Žig odhodne primorske - kopalnice postaje pri povratku agencije za izdajanje voznih kart.**

— **Jubilejna kmetijska razstava na pokrajinski razstavi.** Malokomu je morda znano, da obstoja Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani že 160 let. V proslavo te 160 letnice priredi družba v nizu dosedanjih kmetijskih prireditev na Ljubljanskem velesejmu pestro in pregledno razstavo. Predpriprave so že v polnem teku, organizacija v razmahu. Program se bo torej letos še razširil, dasi so le skromna sredstva na razpolago. Dobra volja, moralna in gmojna podpora in želja po nadaljnjem napredku na začrtani poti, pa premagajo vse težave in naj so na videz še tako velike. Poleg strokovno - poučnega oddelka, ki bo obsegal poljedelstvo, travništvo, živinorejo, vinarstvo, sadjarstvo, gospodarske stavbe, planšarstvo, agrarne operacije in kmetijsko strokovno književnost, se bo priredila tudi velika mlekarska razstava, razstava kmetijskih strojev in orodja, razstava vina, razstav konj in goveje živine. Nadalje je na programu razstava sadja in zelenjave. Agilen odbor je že s polno paro na delu, da izvede široko začrtani program v proslavo 160 letnice obstoja Kmetijske družbe, ponajveč pa iz vzgojno-poučnih in stanovskih razlogov. Ogled bodoče kmetijske razstave bo navdal vsakega pripadnika tega stanu s samozavestjo in z jasnejšim pogledom v lepšo bodočnost.

— **Vreme.** Po dolgem pričakovanju smo dobili dež, ki bo vsaj za prvo silo namočil do skrajnosti izsušeno zemljo. Včeraj je vladala neznoosna vročina, proti večeru se je pa nebo pooblašilo in ponoči je začelo deževati. Dobili smo pohleven jenski dež, ki utede trajati delj časa tako, da se bo ozračje temeljito ohladilo. Hude vročine je za letošnji najbrž konec. Včeraj je bilo oblačno v Ljubljani, v Mariboru in Beogradu, drugod pa jasno. V Dubrovniku in Splitu so imeli 36 stopinj, v Beogradu 35, v Skoplju 33, v Ljubljani 32,8, v Mariboru 30. Danes jutraj je kazal barometer v Ljubljani 762 mm in je od ranega jutra že nekoliko poškobil. Temperatura je znašala 17 stopinj.

— **Zrebanje števil kolesarske loterije.** Jugoslovanske Matice se vrši neprekidno dne 8. septembra t. l. Vseh dobikov je 600, med glavnimi eno motorno kolo 3 HP in 20 navadnih koles solidnega francoskega izdelka. Srečke 40 Din so napredaj pri vseh podružnicah Jugoslovanske Matice v Sloveniji ter v raznih ljubljanskih trafikah. Naročajo se tudi pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ulica 7-II.

— **Žrtve solničarice v Mostarju.** Zadnje dni je pritisnila v Mostarju strahovita vročina, ki je dosegla v soboto in včeraj vrhunec. V soboto popoldne se je zgrudil na ulici pleskarski pomočnik Mehmed Sešić. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da je postal Šestič žrtev solničarice. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je kmalu umrl.

— **Z nožem v treh.** V ljubljanski bolnici so pripeljali težko poškodovanega 34-letnega posestnika Mihaela Pirca iz Senožet pri Dolskem nad Ljubljano. Pirc se je včeraj udeležil otvoritve nove železniške postaje Jevnica. Tam se je sprl s fanti in med prepričkom ga je sunil eden z nožem v trebuh. Pirčeva poškodba je smrtno nevarna.

— **Nesreča.** Na cesti pod Šmarjem pri Ljubljani so našli včeraj nezvestnega 26-letnega delavca Franca Marna iz Rudnika. Imel je težke notranje poškodbe in zd se, da si je pri padcu pretresel možgane. Ali je Marn nesrečno padel ali ga je povozil kak avtomobil, dosedaj še ni znano.

Iz Ljubljane

— **Iz ljubljanske šole in moda.** Ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič objavlja v nedeljskem »Slovenecu« pod naslovom »Nužna prošnja družinam« nekaj pastirski list, v katerem obsoja sedanjo modo, češ, da ne varuje svete sramežljivosti. Nastopa zlasti proti kratkim krilom, ki so baje največ kriva, da dekleta izgube prirojeni čut sramežljivosti. Vse bi bilo v redu, da ne priobčuje isti »Slovenec« vsako nedeljo v ilustrirani prilogi modnega kotička, v katerem prinaša slike najnovejše mode in propagira vse modne povotarije, proti katerim je zdaj nastopil ljubljanski škof. Značilno za dvojno moralno klerikalne gospode je čeststvo, da ljubljanski škof na eni strani mirno trpi, da »Slovenec« prinaša modne slike in priporoča ženskam, kako naj izpostavljajo svoje čare, na drugi strani pa obsoja sedanjo modo. Če hoče prezvisešni škofci za moralno in sveto sramežljivost, naj prepove »Slovenec« objavljati modne slike in članke. Toda tega ne bo storil, ker se pri klerikalcih morala neha tam, kjer se začneja žep.

— **Iz Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je izdal letno poročilo za lansko leto, iz katerega posnemamo nekatere zanimive podatke o poslovanju te socialne ustanove. Bolniško zavarovalni predpis je znašal lani 36.271.437.77 dinarjev, predpis za Delavsko zbornico 1.871.803.82 Din, za borzo dela 1798.11, za nezgodno zavarovanje pa 8.574.250.88 Din. Skupaj je bilo iz vseh naslovov predpisano 48.425.990.58 Din. Zaostanek vseh predpisanih, toda neplačanih prispevkov je znašal lani 31. decembra 11.483.396.03 Din ali 27.84% celotnega čistega predpisa v lanskem letu. Ljubljanska oblast izkazuje 7.621.299.47 Din, mariborska pa 5.862.096.56 dinarjev zaostanka. Članov je bilo lani 85.364. Povprečni mesečni stalež bolnikov je znašal moških 1204, ženskih 613, porodnic 232. Dajanje urada so znašale 25.061.453.81 Din ali dobri dve tretjini celokupnega predpisa.

— **Iz Mestna zastavljalnica naznanja,** da se vrši temesečna dražba v decembru 1927 zastavljenih predmetov v četrtek 9. t. m. ob 15. uri v uradni prostorih v Prečni ulici.

— **Iz Parno kopalnice okrožnega urada** za zavarovanje delavcev je zaradi preureditvenih del do nadaljnjega zaprto.

— **Iz Onemogla ženska na Gradu.** Danes jutraj je bila rešljena postaja telefonično obveščena, da leži v gozdu na Gradu neka onemogla ženska. Gre za 38letno delavko Viktorijo Frelh, uslužbeno pri tvrdki Panholzer v Pražakovi ulici. Frelhova je ležala vso noč med dežjem in nevihto v gozdu. Kaj jo je zaneslo na Grad, kjer je onemogla, ni znano.

Soda - vodo pripravite si lahko sami z originalno angleško SPARKLET sifonsko steklenico.

Iz Celja

— **c Okrajna cesta Celje-Teharje** je v pasu med Žumajkovim marofom in dalinovodom za živahen promet vsekakor preozka. Kadar se tam križajo vozovi ali celo avtomobili, so pešci vedno v smrtni nevarnosti; na eni strani strmi hrib, na drugi skoro navpična 4 m visoka brežina z ograjo. Človek v zadržki ne ve ne kod ne kam. Pri današnjem živahnem prometu je velika nevarnost tudi za šolarje. To cesto bo baje prevzel občinski odbor in bo takrat vsakor trega misliti na razširjenje.

— **c Žegnanje na Svetini nad Celjem** je bilo včeraj zelo živahno. Kakor vsako leto, je tudi letos mnogo Celjanov pohitelo v prijazno gorsko vas, ker so izletniki preživeli par veselih uric v prosti naravi.

— **c Spreem trgovskih vajencev in vajenk.** Gremij trgovcev v Celju opozarja svoje člane, kateri nameravajo sprejeti nove vajence in vajenke, da to store še tekom avgusta. To je nujno potrebno, da lahko takoj po vstopu začnejo obiskovati trgovsko nadaljevalno šolo. Pozneje vstopivši se v šolo več ne sprejmejo in zgube glede iste eno leto, s čimer se podaljša tudi učna doba. Gremij namreč onim ne sme izdajati učnih izpričeval, ki niso dovršili trgovske nadaljevalne šole.

— **c Poročil se je včeraj v Petrovčah** pri Celju gospod Božidar Ravnikar, sin celjskega veletrgovca g. Iv. Ravnikarja z gospodično Dereani, hčerko celjskega zdravnika g. Dereanija. Bilo srečno!

— **c Tržno nadzorstvo v Celju** je 1. avg. ugotovilo tržne cene, ki se ne razlikujejo od onih z dne 1. julija. Zelenjava na trgu se je nekoliko podražila, ker jo vsled suše primanjkuje.

Pustošenje tajfuna na Japon-skem

Japonsko je zadela nova elementarna katastrofa, ki je zahtevala mnogo človeških žrtve in povzročila ogromno škodo. Tako strahovitega razdejavanja Japonci že 18 let ne pomnijo. V sredo je začel divjati nad Japonsko strahovit tajfun, ki je podiral drevesa in hiše in odnašal s seboj vse, kar je dosegel. Najbolj so prizadeti kraji ob morski obali, kjer je zapustil tajfun samo razvaline. Število človeških žrtve še ni točno ugotovljeno, ker so z opustošenimi kraji pretrgane vse zveze. Mnogo japonskih pokrajin že več dni nima nobenih stikov z zunanjim svetom. Vse reke so prestopile bregove in poplavlile obširna polja. Voda je zalila tudi vse predore tako, da je železniški promet na mnogih krajih popolnoma ustavljen. Oblasti še niso mogle ugotoviti, koliko škode je povzročil tajfun. Skodo cenijo približno na 400 milijonov Din.

Vlada je takoj odredila vse potrebno, da prisoci nesrečnemu prebivalstvu razdejanih krajev na pomoč. Vsi parniki so bili radiobrojavno obveščeni, naj takoj zapuste japonske vode in pristanišča, kamor so pluli. Parniki so bili namreč v nevarnosti, da jih strahoviti zračni vrtnici dvignejo iz morja in tresčijo na obalo. V opustošene kraje je vlada poslala vojaške oddelke, ki pa niso mogli pomagati nesrečnemu prebivalstvu, kajti katastrofa je zavzela strahovit obseg. Po zadnjih vesteh iz Tokia je tajfun v nekaterih krajih odnesel vse mostove. Mnogo hiš je pod vodo, vsa žetev je uničena. Oblasti se boje, da je tajfun zahteval tudi mnogo človeških žrtve. Tudi v samem Tokiju je mnogo hiš pod vodo in skoraj vsi mostovi so se porušili. Kolikor je doslej znano, znaša škoda nad 100.000 funtov šterlingov.

Zanimiva svatba

V gradu Dwasieden na otoku Rujanju se je vršila te dni zanimiva svatba. Sin znamenitega pisatelja Gerhartha Hauptmanna iz njegovega drugega zakonca Benvenuto Hauptmann se je poročil z 20letno princeso Schaumburg-Lippe. To je sestra bivšega vladajočega kneza Adolfa Schaumburg-Lippe, ki se je osebnoudeležil sestrine poroke.

Na svatbi je prvi napil novoporočencema pisatelj Gerhardt Hauptmann. V svojem odgovoru se je knez zahvalil pisatelju za pozdrave in izrazil svoje veselje, da se je njegova sestra poročila s predstavnikom najvišjega plemstva duha. Med svati so bili tudi Björnsonov sin Björn, virtuoz Eugen d'Albert, Hauptmannov založnik Fischer, znanj grof Coudenhove - Calergi in mnogo drugih odličnih umetnikov in učenjakov. Novoporočenca sta se odpeljala na ženitovanjsko potovanje z avtomobilom, ki jima ga je podaril tast Hauptmann.

Radioklub in oddajna postaja v Domžalah

Sezona radioamaterjev se počasi bliža. Otvorila jo bosta radiorazstava ob priliki ljubljanske pokrajinske razstave v času od 1. do 10. septembra in otvoritev oddajne postaje v Domžalah. Z otvoritvijo domače oddajne postaje bo nastopila nova doba v razvoju naše radiofonije. Glavni momenti te nove dobe so denarnega in tehničnega značaja. Marsikdo si je doslej želel nabaviti prejemni aparat, a vselej so mu bili nabavni stroški previsoki, na drugi strani pa ga je ovirala zopet komplicirana tehnična sestava. Vse te skrbi bodo z otvoritvijo oddajne postaje odpadle, ker si bo lahko vsakdo nabavil ali pa sestavljal za majhen denar detektor-aparat, ker rabi za detektor samo kristal, dobro anteno in slušalo in ker je vse drugo, kakor anodna in kurilna baterija, odpade.

Z novo dobo se začneja tudi za radio klub novo življenje in delo. Pravi pomen kluba bo prišel šele sedaj do veljave. Doslej je klub samo vzbujal in razširjal zanimanje za radiofonijo, odslej pa bo kot reprezentant amaterjev tolačil in glasnik, ki bo posredoval vse želje in priporoke. Da ustvarimo že v naprej potrebni »modus vivendi« med amaterji in oddajno postajo, vabimo vse amaterje, ki danes še niso organizirani v radioklubu, da postanejo čimprej njegovi člani.

V tretjič bo stopil radioklub pred široko javnost s svojo radiorazstavo ob priliki jesenskega velesejma v Ljubljani v času od 1. do 10. septembra 1928. Z mirno vestjo in povsem upravičeno lahko trdimo, da sta bili zadnji dve razstavi posebno v tehni-

7 Planetov

se neprestano suče okrog solнца.

Ravnokotno mirno mine dan ko se pere perilo, če gospodinja izkoristi 7 prednosti, katere ima

Schicht Terpentin-Milo s svojimi prednostmi

nem pogledu na višku. O nekaterih radio razstavah v drugih mestih so veliki inozemski listi celo poročali, da so bile bolj podobne razstavi pohištva. Naši poštovovalni in sposobni amaterji pa so doslej največje važnost polagali na poučno, razvojno in tehnično stran radiofonije. Letošnja razstava bo združena z otvoritvijo oddajne postaje v Domžalah. Zato lahko rečemo, da bo slovesna, hkrati pa važna in pomembna, ker stopimo v novo dobo. Da pokažemo široki javnosti, kaj smo se naučili in kako smo pripravljeni, skratka, kaj znamo in kaj imamo, vabimo vse amaterje širom Slovenije, da se s svojimi aparati, sestavnimi deli ali drugimi tehničnimi predmeti in pripomočki udeležijo te razprave. Prijave sprejema »Radioklub« v Ljubljani.

Izgubljeno in najdeno v Ljubljani

Na ljubljanskem policijskem ravnanstvu je bilo v času od 16. do 32. julija t. l. prijavljenih večje število izgubljenih predmetov in sicer: denarnica z večjo vsoto denarja in legitimacijo, denarnica z 1800 dinarjev, denarnica z raznimi računi, denarnica z 230 Din, denarnica z 960 Din, siva damska torbica z nekaj denarja in zlatim prstanom, listnica z legitimacijo in nekaj denarja, listnica z 600 Din in več računov, damska torbica z železniško legitimacijo in drugimi predmeti, damska torbica s 180 Din in raznimi listinami, vojniška isprava, zlat ženski prstan s 7 dijamanti, zlata zapesnica v obliki verižice, zlat ženski prstan s safirom, srebrna ura z namreč Anker, moška nikljasta žepna ura z namreč vdelanim državnim grbom, damska ura z dvojno verižico, srebrna tobakna doza z monogramom E. C., jugoslovanski potni list, otroški športni suknjič, 2 otroška plašča in volnena deška jopica, damski plašč, moški dežnik, 2 tisočdinarska bankovca, 9 bankovcev po 10 Din, 270 Din denarja, 300 Din denarja, polnilno pero Penkala, zavitek ženske obleke in perila, rjava usnjena listnica z dokumenti.

Najdeni so bili v navedenem času sledeči predmeti: Zlat uhan, par moških galos, par damskih sivih čevljev, 2 dekliski krili in otroški predpasnik, dežni plašč, kolensna karbidna svetiljka, aktovka, v njej več razglednic in reklam, damski klobuk in par rokavic, solnčnik, ročna torbica z večjo vsoto denarja, ročna torbica z manjšo vsoto denarja, prazna ročna torbica, kolesarska zračna sesalka, dežnik, zavitek z vsebino ženske jopice, ženske bluze, ženskega krila, 2 parov nogavic in 2 srajc, zavitek s parom nogavic, pasom in ženskim ovratnikom, moška žepna ura.

V hotelu »Union« pozabljeni predmeti: 2 klobuka, čepica, 5 parov rokavic, ovratni šal, par galos, 3 dežniki, 3 palice, 2 denarnice, ročna torbica, v vseh manjše vsote denarja, zlat uhan, 7 ključev.

V železniških vozovih so bili najdeni sledeči predmeti: 3 športne čepice, 4 dežniki, 8 klobukov (damski in moški), ročni kovček, 2 kolesarski sesalki, 9 zavikov z raznimi predmeti, 7 palic, površnik, kolo, fotografsko stojalo, par copat, 2 damski jopi in pelerina.

Humoristični kotiček

Žena in avto.

— Verjemite mi, da imam avto raje nego ženo.

— Zares?

— Seveda, Avto šofiram sam, žena se pa ne pusti šofirati. Če se peljem z avtomobilom, me vsj zavidajo, če grem pa z ženo na izprehod, se vsem smilim. In še eno prednost ima avto pred ženo: V petih letih zadostuje prepleškati ga enkrat, žena se pa vsak dan pleska.

Poste restante.

— Ali je prišlo zamé pismo pod šifro D. 5.000?

— D. 5.000 ne, pač pa je tu DD 500.

— Kar dajte mi to pismo, moj ženin namreč malo jeclja.

Če se deca kopije.

— Mamica, ali se lahko grem kopat?

— Danes ne, drago dete, trebuth te boli in lahko bi se prehladila.

— Nikar se ne boj mamica, saj znam plovati vznak.

Edgar Wallace:

TRIJE PRAVIČNIKI

ROMAN.

»Torej je Hana odšla na ono veliko potovanje?« je vprašal pokojno.

»Hani živci so močno razrvani; potrebna je miru.«

»Kako pa je kaj z Aylesburyjem?« (Aylesbury je znana ženska kaznilnica.)

Manfred je opazil, kako se je Newton zdrzil. Toda takoj se je zopet osvetil.

»Aylesbury je preblizu... In potem sem čul, da se tam okoli klatijo čudni ljudje. Ne, namenjena je v Bruselj in potem dalje v Aachen. Potem nemara še v Spa. — Sodim, da je mesec ali dva ne bo nazaj.«

»Davi zarana je bila še v Heavytree-Farmu,« je rekel Manfred, »in vi ste tudi bili tam. Videli ste vas in eden mojih prijateljev — Mr. Raymond Poiccart — vas je prepoznal. Peljali ste se v Fordovem tovornem avtu s Heavytree-Farma k Oberzohnu.«

Newtonov obraz ni z nobeno črto izdal zaprepaščenja.

»To je bluf!« je vzkliknil. »Preteklo noč nisem niti za trenutek ostavil hiše. Ali se je v Heavytree-Farmu kaj pripetilo?«

»Mis Leicestrov so odpeljali. Ali se čudite? Saj ste razburjeni, kakor vidim!«

Ali mar mislite, da sem jaz na stvari kaj udeležen?

»Vsekako. In policija je tudi tega mnenja. Davi je bilo proti vam izdano provizorno zaporno povelje. Sodim, da vam to mora biti znano.«

Ob teh besedah je mož omahnil, zaradel, prebledel in zopet zaradel. Manfred se je na tihem smehljaj.

»Slabo vest imate, Newton! In to je toliko, kakor da sem vas zalotil. Kje je Hana?«

»Na potovanju, sem vam rekel.«

Newton je bil izgubil ravnotežje in ni bil več tako samozavesten kakor malo prej.

»Ona je pri Mirabeli Leicestrov, o tem sem uverjen,« je rekel Manfred. »Dvakrat sem vas že posvaril in je odveč, da bi vas opomnil še v tretje. Ne vem, kako daleč ste zapleteni v te kačje umore; o tem bodo prej ali slej presojali porotniki. Toda če zveš, da kdo slabo ravna s Mis Leicestrov, ste šest ur nato mrtvi. Saj veste, da se ne šalim, kaj ne?«

Manfred je govoril zelo resno.

»Nas se bojite bolj kakor zakonov. In imate prav. Zakaj mi naših grešnikov ne prepuščamo naključju, da porotniki pogodijo pravo. Zaslišali vas bomo ravno tako kakor sodniki, ki so jim znana vsa dejstva. Nad angleškim sodnikom ga ni, Newton!«

Manfred se je nasmehnil in je odšel. Fred je čakal v spoštljivi razdalji od vrat in ga je spustil na cesto.

Monty Newton se je okrenil v stran, ujel se en pogled iz oči moža, ki ga je sovražil — bolj sovražil kakor Leona Gonsaleza — in je potem osorno pozval slugo.

»Stopite noter! Poslali bodo ljudi, da pozvedujejo. Rekli mi boste, da je Mis Johana davi odpotovala na kontinent s vlakom, ki gre ob osmih petnajst. Šla je ali v Bruselj ali pa v Aachen. Ne veste, v katerem hotelu se bo nastanila, toda poročite jim, da boste to še pozvedeli, Razumete?«

»Da, gospodi!«

Fred se je začudeno ozrl po sobi.

»Kaj vam je?«

»Čudim se, kje je ura.«

»Ura?«

Tedaj je začel tudi Monty Newton: tik-tik-tik cenene ure. Postal je višnje od besa.

»Poišči!« je ukazal hripavo in baš ko je izrekel, je zagledal majhno črno škafčico pod pisalno mizo. Planil je k vratom. Pasanti so videli, kako so se vrata nenadoma odprla na stečaj in sta dva moža na vrat na nos zdrvela na cesto. Mala ameriška ura, ki jo je bil Manfred kupil pred nekaj dnevi, pa je veselo tiktakala dalje in je tiktakala še potem, ko so policijski stražniki prišli v sobo in odprli škafčico.

Bila je ena izmed najstarejših Manfredovih šal, ki ni nikdar zgrešila učinka.

22.

V kleti.

Mirabela se je zavedala, v koliki nevarnosti se nahaja. Toda zakaj si je nakopala sovraštvo Oberzohna, kakšni motivi so tega moža vodili, da jo je hotel imeti stalno pred svojimi očmi — tega ni mogla niti slutiti.

Velik kamen se ji je odvalil od srca, ko se je zjutraj zbudila in je zagledala spečo Johano pokraj sebe. Zakaj, čeprav je imela mnogo povoda, da je bila nezaupljiva proti njej, je vendar bilo v deklišnem obrazu nekaj, kar je Mirabelo malone privlačevalo k njej.

Johana je ležala oblečena na postelji in pri ropotu, ki ga je povzročila Mirabela, se je obrnila, vstala in si popravila spodnje krilo.

»Nu, kako vam je povsedeči vaš novi dom?« je vprašala na videz vedra. Vzlic vsem Montyjevim zagotovilom jo je mučil nemir.

»Videla sem že boljše,« je hladno odgovorila Mirabela.

»To vam rada verujem.« Johana se je pretegnila in zazehala. Nato je odprla eno izmed omar, vrgla lopato premoga v peč in je rožljaje zaprla železna vrata.

»To je moja naloga,« je menila z nasmehom, »skrbeti, da vam ne bo mraz.«

»Kako dolgo bom tu zaprta?«

»Pet dni,« je bil presenetljiv odgovor.

»Zakaj baš pet dni?«

»Ne vem. Mogoče vam bodo še povedali.«

Johana je od nekdaj prinesla električno stikalo in ga je staknila z majhno električno kuhinjsko ploščo. Nato je odšla in se je vrnila s majhnim kotličkom, ki ga je postavila na ploščo.

»Vi ste kakopak na strani teh ljudi — dr. Oberzohna in Newtona?«

»Mistra Newtona!« je popravila Johana.

»Da, jaz sem njegova zaročenka. Poročila se bova, kakor hitro se položaj nekoliko zboljša,« je rekla tja v en dan. »In je docela nesmiselno, da se znašate nad menoj, ker sem vas pomagala spraviti semkaj. Monty mi je vse povedal. Nihče vam ne bo storil ničesar zalega.«

»A zakaj...?«

»Vam bo že povedal,« to je prekinila Johana, »prej ali slej. Starec ali... nu, Monty nima pri stvari ničesar; on dela le iz uslužnosti napram Oberzohnu.«

V enem ji je Mirabela morala pritrditi. Bilo je zgolj potrat časa, izgubljati se v nepotrebnih obtožbah in očitati deklici njeno izdajstvo. Saj Johana napram njej ni imela nikakih obveznosti in je že od prvega početka služila le za orodje, ki so ga porabili proti njej. Z isto logiko bi kazničenec smel delati očitke svojemu ičariu.

»Kako ste prišli do tega, da opravljate take posle?« je vprašala Mirabela, opazujoč Johano, ki je pripravljala čaj.

Nov senzacionalni poizkus z raketnim avtomobilom

Tudi »Rak IV« eksplodiral. — Novi poizkusi z raketnim avtomobilom prepovedani. — Podrobnosti vožnje z avtom »Rak IV.«

V noči od petka na soboto se je vršil nov senzacionalni poizkus z Opelovim raketnim avtomobilom in sicer na železniški progi od Burgwedela do Celle. O tej vožnji javnost ni bila obveščena in tako so izostala tudi podrobna poročila o njej. Šele zdaj so znane vse podrobnosti novega poizkusa z raketnim avtomobilom, ki se pa ni obnesel. Poizkuse so delali z dvema rdečimi lakiranimi avtomobila. Oba avtomobila sta bila enako konstruirana, tehtala sta po 800 kg in dolga sta bila po 3 metre. Avto Rak IV. je imel 29 Rak V. pa 30 raket. Prvi avto je startal ob pol 5. zjutraj, toda že 200 m od starta in sicer na istem kraju, kjer je eksplodiral Rak III., se je vožnja končala. Tudi Rak IV. je eksplodiral. Rakete in voz je odneslo daleč z železniške proge, toda k sreči ni bil nihče ranjen. Konstrukcija Opel in Sander sta mnenja, da je eksplodiral pet raket, od katerih je ena eksplodirala na znotraj, kar je imelo za posledico eksplozijo avtomobila samega. Poizkusi z avtomobilom Rak V. se niso mogli vršiti, ker so bili uradno prepovedani. Nadalje poizkuse sta konstruktorja odgodila na nedoločen čas.

Novo vožnjo z raketnim avtomobilom so pripravili brez vednosti širše javnosti tako, da so ji prisostvovali samo strokovnjaki in interesi. Fritz Opel je s pomočjo svojega sodelavca ing. Sanderja pripravil vse potrebno ponoči in zjutraj se je pričela poskušna vožnja. Avtomobila sta bila konstruirana po zadnjih izkušnjah, rakete so se zažigale s pomočjo posebnega aparata, spojenega z električnim vžigalnikom. Vse je bilo točno izračunano in nihče ni pričakoval, da bo avtomobil eksplodiral. Profesor Klein in berlinski tovarnar ur Löbner sta s pomočjo slušateljev politike in vojaštva uredila 7 km dolgo progo ter jo opremila z aparati za merjenje razdalje in časa, ki so funkcijonirali avtomatično. Toda vse priprave so bile odveč, kajti že 200 m od starta je skočil avto s tira tako, da je prevoznik sam kontrolno etapo. Vožnji sta prisostvovala poleg Fritzja Opela tudi njegov stric Hans Opel in ravnatelj Opelovih tovarn Karimowski. Proga je bila na obeh straneh zastražena z orožniki in vojaštvom. Fritz Opel je dal točno ob 5. zjutraj znamenje za start. Med malostevilnimi radovedneži je zavladala velika napetost. Mož, ki mu je bilo naročeno zažgati prvo raketo, je na dano znamenje zažgal raketo in v naslednjem trenutku je avtomobil dirjal po progi. Skoraj istočasno je pa eksplodiralo več raket, ki bi morale eksplodirati po vrsti. Avtomobil je skočil s tira, eksplozija ga je vrgla 15 m visoko v zrak in 50 m od kraja, kjer je zapustil železniško progo. Avto je obležal ob progi ves razbit. Kosi razbitega avtomobila so se razleteli na vse strani. Eno kolo je odneslo 100 m daleč na polje.

Zanimivo je, da nekatere v zrak vržene rakete niso eksplodirale in da so ležale ob progi s polnimi naboji. K sreči ni bilo mnogo gledalcev in tako eksplozija raketnega avtomobila ni zahtevala človeških žrtvev. Fritz Opel se ni zmenil za eksplozijo in je hotel takoj preizkusiti drugi raketni avtomobil. Že je bil pripravljen k ponovnemu startu, pa je pristopil k njemu zastopnik ravnateljstva državnih železnic, ki je odstopilo del proge za poizkuse, in energično za-

hteval, naj Opel svojo namero opusti. Zastopnik železniškega ravnateljstva je motiviral svojo zahtevo s tem, da je življenje gledalcev ogroženo. Kljub temu se bodo pa vršili ponovni poizkusi v najkrajšem času in sicer samo za najnižji krog strokovnjakov. Nemški tehniki hočejo na vsak način preprečiti eksplozijo raket v skupinah. Po njihovem mnenju je bila v konstrukciji raketnega avtomobila napaka, ki jo bo treba na vsak način odstraniti.

Dosedanji poizkusi z raketnim avtomobilom se torej niso obnesli, toda Opel je trdno prepričan, da bo končno dosegel svoj cilj. Opel obenem z vso vneto konstruirajo raketno letalo. Pomagajo mu najboljši nemški tehniki. Še letos namerava Opel delati praktične poizkuse z raketnim letalom, kajti poizkusi z modeli so se baje zelo dobro obnesli. Pod Opelovim vodstvom konstruirajo raketna letala, ki so izdelana tako, da se bodo dvignili z njimi v zrak tudi letalci. S temi letali hočejo delati poizkuse še letos ali začetkom prihodnjega leta. Ni pa še znano, je-li bo izločeni poizkus z raketnim avtomobilom vplival na poizkuse z raketnimi letali.

Biagi o življenju na ledeni gori

Dopisnik italijanske »Tribune« je posetil te dni radiotelegrafista Biagija, ki je pravzaprav rešil udeležence Nobileve ekspedicije, ker je vzdrževal stalno zvezo s svetom tako, da so rešilne ekspedicije vedele, kje čakajo nesrečnejši svoje usode. Biagi je pripovedoval italijanskemu novinarju zanimive podrobnosti o življenju v rdečem taborišču na ledeni gori.

Kakor Nobile, tako je tudi Biagi prepričan, da je Alessandrinijeva skupina najbrže zgorela. Po katastrofi so nudili pomoč najprej Nobilu in Ceciniju. Potem so začeli takoj pobirati daleč naokrog raztresena živila, instrumente in orožje. Končno so našli strojnika Pomello mrtvega. Nesrečnega je treščilo ob ledeno goro tako, da je obležal takoj mrtve. Na glavi je imel globoko rano. Pomello sem našel slučajno, je pripovedoval Biagi. Opazil sem ga sedečega na ledu. Glavo je imel nagnjeno naprej, en čevljev je bil sezut, drug pa odvečan. Skočil sem k njemu in ga vprašal, če je ranjen. Toda Pomello ni odgovoril. Potrepljal sem ga po rami in takoj sem spoznal, da je mrtve. Levi del obraza je bil ves okrvavljen in razmesaren. Iz globoke rane na glavi je tekla kri. Njegovo truplo smo spustili v morje skozi razpoko v ledu.

Biagijeva prva skrb je bila radioapar. Bil je sicer težko poškodovan, toda k sreči ne tako, da bi ne mogel funkcijonirati. Biagi se je takoj lotil dela in čez osem ur je spravil radioapar za silo v red tako, da je lahko oddajal prve vesti. Iz kosov razbitega zrakoplova je sestavil drog za anteno. O belih medvedih je pripovedoval Biagi, da niso tako nevarni, kakor se splošno misli. V resnici so pohlevni in zelo boječi. Nobilova pisca Titina jih je odganjala s tem, da je lajala Biagi sam je prepoznal belga medveda s tem, da je kričal nanj. Zdravstveno stanje ponesrečenec je bilo v splošnem dobro. Spočetka so se skoraj vsem vnele oči, ker je solnce močno odsevalo od snega. Naj-

več je trpel Cecioni, ki ima že po naravi slabe oči in ki je bil prve štiri dni skoraj popolnoma slep.

Dve žrtvi ljubosumnosti

V noči od petka na soboto se je odigrala v Klinkovicih pri Opavi na Moravskem pretrpetljiva rodbinska tragedija, ki je zahtevala dve žrtvi. Blizu vasi je letovišče, kjer ima vilo rodbina inženjerja Kovalčika. Mož se je mudil po opravkih v Moravski Ostravi, njegova žena z dvema otrokoma je pa stanovala v vili, kjer so jo posetili v petek po polodne sorodniki in moževi prijatelji. Zvečer je odšla družba v bližnje gostilno, kamor je prišel tudi prekaževalec Zuber. Vsi so se do polnoči dobro zabavali. Opolnoči je pa Zuber poklical inženjerjevo ženo pred gostilno.

Nihče ni slutil, kaj se pripravlja. Kmalu je pa počilo več strel in začeli so se obupni klici na pomoč. Družba je planila iz gostilne in nudil se ji je grozen prizor. Inženjerjeva soproga je ležala pred gostilno v mlaki krvi. Kraj nje je stal Zuber, ki si je baš nastavlil samokres na prsa. Predno so skočili k njemu, sta počila še dva strela in Zuber se je zgrudil mrtve na tla. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da sta oba že mrtva.

Zuber je bil med vojno aktivni častnik. Po vojni je pomagal očetu voditi veliko prekaževalnico v Moravski Ostravi. Mladji Zuber se je oženil, toda kmalu po poroki se je dal ločiti, ker se je zaljubil v soprogo inženjerja Kovalčika. Umorjena inženjerjeva žena je bila zelo lepa in stara šele 27 let. Zuber je ubil njo in sebe iz ljubosumnosti.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Dobrotnik

madžarske akademije znanosti

Madžarska akademija znanosti je postala ena najbogatejših akademij na svetu s tem, da ji je zapustil madžarski grof Franc Vidyazo vse svoje premoženje. Akademija znanosti je podedovala po tej redki izjemi med bogato aristokracijo več palač v Budimpešti, več gradov v provinci, mnogo umetniških zbirk in 40.000 orolov zemlje. Samo umetniške zbirke so vredne nad 3 milijone pengó ali nad 3 milijonov Din. Celokupna vrednost Akademije znanosti zapuščene grofovega imetja še ni znana. Nedvomno pa je, da je grof Vidyazo zapustil Akademiji znanosti v Budimpešti toliko, da je zdaj ta ustanova najbogatejša na svetu.

Grof Vidyazo je umrl nedavno na Dunaju, kjer se je lečil v zavodu za živčne bolezni. Dobil je hud živčni napad in v hipu duševne zmedenosti je skočil skozi okno. V oporoki je določil, naj se del njegovega premoženja porabi v narodne in krščanske svrhe. Zanimivo je, da je bila madžarska Akademija znanosti pred sto leti ustanovljena s pomočjo denarja, ki ga je dal na razpolago madžarski državnik grof Stepan Secheny. Prvi dobrotnik je madžarski Akademiji znanosti izročil svoje celoletne dohodke, ki so znašali za njeno ustanovitev.

Naznanilo otvoritve trgovine.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim dne 6. t. m. v novi palači Pokojninskega zavoda, Miklošičeva cesta 32. moderno opremljeno

trgovino

z delikatesnim, specerijskim in kolonijalnim blagom

Skrbel bodem, da bo v zalogi vedno sveže in dobro blago po konkurenčnih cenah in solidna postrežba.

Na željo dostavljam tudi na dom, potujočemu občinstvu pa tudi na kolodvor.

Za obilen obisk se najvljudneje priporočam

F. R. Kovačič.

Auto motor

50 — 70 HP. za tovarni štanski avto, v najboljšem stanju. Kupi Svetozar Kovačević, Koprivnica, Hrvatska. 1419

Prazno, čisto sobo, v sredini mesta s posebnim vodom, električno razsvetljavo, iše gospod do 15. avgusta. Pismene ponudbe pod »Bled« na upravo »Slov. Naroda«/1391.

prenavlja čisti in osvežuje kri izboljša slab prebavo, stabilno delovanje črevesja, ohranjanje, obolenja mokracne kisline, jeter, žolca in žolčni kamen. Vzdržuje apetit in izboljša učinkovitost pri arteriosklerozni — »PLANINKA« čaj je pristen v plombarih pakiranih po Din 20 — z našim pisom proizvajalca: LEKARNA BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg (Dobi se v vseh lekarnah)

L. Mikuš, Ljubljana, Mestni trg 13

prilaga svojo za logo držnikov in solistov ter spremljalnih orodij.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Maline

kupuje vsako množino

„ALKO“ družba z o. z. Ljubljana-Kolizej

Strojepisni pouk med počitnicami se vrši vsak dan od 6 — 9. ure zvečer. Začetek 13. avgusta. Vpisovanje 13. in 14. avgusta od 6 — 8 ure zvečer. Učna ura 4 Din. Christoforov zavod, Domobranska c. 7-I. 1358

Pazite na obleke, ker si veliko, voliko lahko prihranite, če jo daste čistiti in barvati kemično prašnico, kjer je cena najnižja in najbolj solidna postrežba. Anton Boc, Ljubljana, Selenburgova ul. št. 6, I. — tovarna Vič-Olince

Dvodružinsko hišo

✓ Ljubljani kupim proti takojšnjemu plačilu — Dopise z navedbo cene

Kupi

se poceni note za klavir — trio. Pismene ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »trio« 1402.

Pianino

skoraj nov, ceno napredaj. Naslov v upravi »Slov. Nar.« 1420

Damsko večerno toaleto

poceni prodam. Kdo, pove uprava »Sl. Nar.« 1462

Dijaška stanovanja

preskrbuje ga. Likar, Poljanska cesta 87. Vila Bergman. 1408

Prodaja se

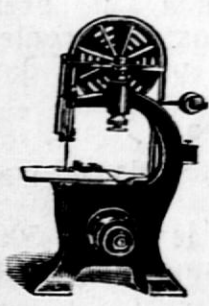
eleгантne voz (Jagdgummiradler) v dobrem stanju Poizve se: Sv. Petra cesta 71. 1406

Dobro izurjena sobarica

išče mesta pri boljši rodbini. Pismene ponudbe na upr. Slov. Naroda pod »Sobarica« 1352

Iščemo

vestnega, energičnega in treznega tovarniškega vratarja z znanjem slovenščine in nemščine v govoru in pisavi za takojšnji nastop. S službenimi prejemki ni zvezan. S službenimi prejemki ni zvezan. Imajo prednost Pismene ponudbe z navedbo zahtev na Zadržne naplenice. Vevče, Goričane in Medvode d. l. Vevče pri Ljubljani

2 leti kredita

VSEH VRST

mizarški in kolarski stroji

posamezni in univerzalni z vgrajenimi motorji ali brez njih

Polnojiaremniki

Welker Werke I. Wachstein, Wien X/II. LAXENBURGERSTRASSE 12

Lovske puške

flodert puške, browninge, pištole za straženje psov, samokrese, topiče, zaloga lovskih in ribiških potrebščin ter umetnihi ogenj.

F. K. Kaiser,

puškar, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.

Radi preselitve

prodajam ure, zlatnino, srebrnino, briljante, stenske ure, budilke, (h šne sto eče ure), alpaka srebro in stavke

s 25% popustom

Ivan Pakiž, Ljubljana, Star trg št. 20